

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/11/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200756
Dátum vydania rozhodnutia:	12.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4012200756.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci žalobcu: Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhazsnú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, so sídlom 3600 Ózd, Jászi. O. u. 3, Maďarsko, zast. JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Hviezdoslavova č. 4, Rožňava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 - 10, 813 63 Bratislava 1, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 26. marca 2013 č. k. 11S/69/2012-27, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 26. marca 2013 č. k. 11S/69/2012-27 m e n í tak, že rozhodnutia žalovanej č.: 13832-2/2012-BA zo dňa 31.01.2012 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany č.: 32062-105/2011-TO z 15.08.2011, č.: 10582-3/2012-BA zo dňa 03.02.2012 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany č.: 32062-14/2011-TO z 11.08.2011 a č.: 14221-2/2012-BA zo dňa 02.02.2012 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany č.: 32062-59/2011-TO z 15.08.2011 z r u š u j e a veci jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaná je povinná do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov konania vo výške 228 € z titulu právneho zastúpenia.

Odôvodnenie

I.

Predchádzajúce konania

1. Od začiatku roku 2010 bol žalobca upovedomovaný o začatí viacerých správnych konaní (v počte dosahujúcom štyridsať) vyvolaných na podnet maďarskej inštitúcie maďarskej inštitúcie (Országos Egészségbiztosítási Pénztár /OEP/, Nemzetközi és Európai Integrációs Főosztály, Budapešť, t.j. podľa krajského súdu obdoba zdravotnej poisťovne Maďarska), ktoré sa týkali alebo vzniku alebo zániku nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti zamestnancov

pridelených žalobcom ako personálnou agentúrou dočasného zamestnávania so sídlom v Maďarsku na základe Zmluvy o dočasnom pridelení svojich zamestnancov prijatých v Maďarskej republike na vykonávanie činností do spoločnosti VALSABBIA SLOVAKIA, spol. s r.o., so sídlom v Bánovciach nad Bebravou.

2. Rozhodnutím č. 13832-2/2012-BA zo dňa 31.01.2012 (príloha č. 13 administratívneho spisu vo veci sp. zn. 11S/69/2012) žalovaná ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) v zmysle § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. zmenila vo výrokovej časti rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany č. 32062-105/2011-TO z 15.08.2011 vo veci zániku nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti tak, že vypustila text: „... § 210 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom poistení...“ a doplnila text: „...§ 210 ods. 1 zákona o sociálnom poistení...“.

V ostatnom rozhodnutí potvrdila tak, že pánovi A. I., občanovi Maďarskej republiky (ďalej v texte len všeobecne označený ako „zamestnanec“), zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 24.10.2008.

3. Rozhodnutím č. 10582-3/2012-BA zo dňa 03.02.2012 (príloha č. 10 administratívneho spisu vo veci sp. zn. 11S/70/2012) žalovaná ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. v zmysle § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. zmenila vo výrokovej časti rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany č. 32062-14/2011-TO z 11.08.2011 vo veci vzniku nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti tak, že vypustila text: „... § 210 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom poistení...“ a doplnila text: „...§ 210 ods. 1 zákona o sociálnom poistení...“.

V ostatnom rozhodnutí potvrdila tak, že pánovi D. D., občanovi Maďarskej republiky (ďalej tiež v texte všeobecne označený ako „zamestnanec“), vzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 25.05.2007.

4. Rozhodnutím č. 14221-2/2012-BA zo dňa 02.02.2012 (príloha č. 10 administratívneho spisu vo veci sp. zn. 11S/44/2012) žalovaná ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. v zmysle § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. zmenila vo výrokovej časti rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany č. 32062-59/2011-TO z 15.08.2011 vo veci vzniku nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti tak, že vypustila text: „... § 210 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom poistení...“ a doplnila text: „...§ 210 ods. 1 zákona o sociálnom poistení...“.

V ostatnom rozhodnutí potvrdila tak, že pánovi B. D., občanovi Maďarskej republiky (ďalej tiež v texte všeobecne označený ako „zamestnanec“), vzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 20.06.2008.

5. Právnym základom vyššie uvedeného rozhodnutia boli najmä ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a), § 15 ods. 1 písm. a) a § 19 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. a čl. 13 ods. 2 písm. a) v spojení s čl. 14 ods. 1 písm. a) Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71, zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva v znení neskorších zmien a predpisov.

6. Nielen proti tomuto rozhodnutiu žalovanej, ale aj proti ďalším, skutkovo a právne obdobným rozhodnutiam žalovanej podal žalobca na Krajský súd v Nitre viaceré, právne zhodné žaloby.

7. Vo včas podaných odvolaniach proti rozsudkom Krajského súdu v Nitre, ktorý ako súd prvého stupňa preskúmal všetky žalobcom napadnuté rozhodnutia a konštatoval, že nielen v tomto, ale aj v ostatných prípadoch nie sú žaloby dôvodné a preto ich zamietol, žalobca namietal, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a tiež, že krajský súd sa nevysporiadal so všetkými tvrdeniami žalobcu.

Naopak žalovaná na svojich napadnutých argumentoch uvedených v odôvodnení zotrvala a žiadala, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

II.

Právne názory odvolacieho súdu

8. Najvyšší súd ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní postupom podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 ods. 1 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok zmenil tak, že s uplatnením § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. napadnuté rozhodnutie žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zrušil a vrátil mu späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

9. Nakoľko odvolania podané na Najvyšší súd Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Sžso/1/2013 a nasl. sa týkali rovnakých účastníkov, obdobného skutkového stavu (primárny skutkový stav vychádzal z posúdenia vzniku, resp. zániku povinného poistenia konkrétneho zamestnanca) a totožného právneho problému, najmä vo vzťahu zistenia rozhodného poriadku, potom Najvyšší súd s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti obsiahnutú v § 6 O.s.p. (navrhnutý procesný spôsob oboznamenania účastníkov s výsledkami súdneho konania nebol zvolený na úkor rýchlej a účinnej ochrany ich práv) a na tú skutočnosť, že z titulu totožnosti dôvodov, ktoré ho viedli k záveru o vyhovení odvolaniu, podrobne objasnil v rozsudku sp. zn. 1 Sžso/1/2013 (rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. januára 2013 č. k. 15S/53/2012-29), ako aj ich doplnenia o ďalšie argumenty prostredníctvom rozsudku zo dňa 15. januára 2013 č. k. 11S/41/2012-31 zvolil takú procesnú ekonomiu, že v podrobnostiach odôvodnenia tohto rozsudku odkazuje účastníkov na svoje hore uvedené rozsudky, ktoré účastníci majú k dispozícii (na základe uvedeného nevznikol dôvod na postup v zmysle citačného ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p.), resp. sú dostupné na internetovej portálovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

Rovnaký procesný postup bol Najvyšším súdom použitý aj pri rozhodovaní v obdobných veciach sp. zn. 1 Sžp/1/2011 a nasl., resp. 5 Sžp/46/2009 a nasl.

10. V prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. Najvyšší súd rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem, nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (vznik či zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia, resp. povinného poistenia v nezamestnanosti je upravené verejným právom), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávanie nariadiť. Oznámenie o vyhlásení rozsudku splnilo podmienky uvedené v § 156 ods. 3 O.s.p.

III.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade so zásadou hospodárnosti súdneho konania, ako aj so svojou dlhodobo ustálenou praxou neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú generálne (§ 246c ods. 1 O.s.p.), ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) prípustné opravné prostriedky iba vo výnimočných prípadoch (§ 250ja ods. 5 O.s.p.), a tento prípad v prejednávanej veci nenastal, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výroky rozhodnutí Najvyššieho súdu aplikovať.

Podľa § 250ja ods. 5 O.s.p. Proti rozsudku súdu podľa § 250j ods. 5 je prípustný opravný prostriedok podľa štvrtej časti, ak nie je ustanovené inak.

12. Bude preto úlohou žalovanej, aby sa v ďalšom konaní riadila právnym názorom súdu vysloveným v tomto rozsudku až do okamihu, keď postupom podľa § 22 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch Najvyšší súd nevysloví iný právny záver.

13. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov tohto konania vzniká, čo v tomto súdnom prieskume nastalo.

Podľa § 224 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. platí, že ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o trovách konania na súde prvého stupňa.

14. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania na základe ich včasného vyčíslenia právnym zástupcom v konaní na prvom stupni v sume 3x 323,52 € (2 úkony právnej pomoci) a na druhom stupni v sume 165,97 € (1 úkon právnej pomoci), t.j. v celkovej sume 1.136,53 €, Najvyšší súd postupoval v súlade s § 150 ods. 1 O.s.p.

Dôvody hodné osobitného zreteľa vidí Najvyšší súd najmä v tom, že v prejednávanej veci ide o jedno z opakovaných konaní, ktoré sú minimálne skutkovo veľmi obdobné s totožnou právnou otázkou týkajúcou sa uplatnenia práv žalobcu v predchádzajúcom správnom konaní. Tomu zodpovedali aj jednotlivé podania úspešného žalobcu, čo do rozsahu argumentov, ako aj ich obsahu vrátane ich dopĺňania a spresňovania. Na druhej strane Najvyšší súd pri svojom rozhodovaní o výške náhrady trov odvolacieho konania prihliadol na povinnosť právneho zástupcu riadne plniť procesné povinnosti žalobcu najmä pri dodržiavaní lehôt a pokynov konajúcich súdov.

Podľa § 150 ods. 1 veta prvá O.s.p. platí, že ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

15. Po zvážení obidvoch vyššie citovaných hľadísk a možných výpočtových nepresností Najvyšší súd znížil požadovanú náhradu a v tomto prípade na základe hore uvedených právnych záverov priznal žalobcovi po zaokrúhlení náhradu trov konania vo výške 228 €, ktorá by korešpondovala s 1/5 z požadovanej sumy náhrady trov. Takto priznaná suma náhrady trov konania podľa mienky Najvyššieho súdu pokrýva reálne náklady a možný prínos právneho zastupovania v takýchto opakovaných veciach.

16. Nakoľko úspešný žalobca bol zastúpený advokátom, je nutné podľa § 149 ods. 1 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. zaplatiť mu priznanú náhradu trov. Bližšie podrobnosti o spôsobe platby a účte právneho zástupcu sú obsiahnuté v liste zo dňa 29.02.2012, ktorý je súčasťou súdneho spisu.

17. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 3 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava vzniku, resp. zániku sociálno-poistných vzťahov je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

18. V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v oblasti ukladania alebo rušenia súdnych poplatkov v zmysle § 12 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevyužil svoje oprávnenie.

Podľa § 12 ods. 1 veta druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd.

S prihliadnutím na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd uvedenú právomoc nevyužil, dochádza tým k zákonnej delegácii na krajský súd, aby o súdnom poplatku, ak vôbec poplatková povinnosť v prejednávanej veci vznikla, za odvolacie konanie rozhodol.

19. Záverom Najvyšší súd upozorňuje, že pri označovaní žalobcu ako zahraničnej právnickej osoby jeho obchodným menom vychádzal z dokumentov úradnej povahy, ktoré sa však čiastočne odlišovali. Preto uprednostnil označenie, pod ktorým bola podaná žaloba.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).